

D16.001

Uitspraak van het College van Toezicht

Kamer I

Zitting 11 november 2016

Inzake:

X, mede-eigenaar van bouwkundig ontwerp- en adviesbureau vof, gevestigd te A,
klager,

tegen

Y BV, gevestigd te A, BNA-lid tot 1 januari 2016,
verweerster.

1. Bij mailbericht van 15 juni 2016, met bijlagen, heeft klager bij het College van Toezicht een klacht ingediend tegen verweerster.
2. Bij mailbericht van 30 juni 2016 heeft de voorzitter klager bericht dat de klacht in behandeling kan worden genomen na betaling van administratiekosten. Klager heeft de administratiekosten betaald en des verzocht de klacht nog nader aangevuld.
3. Bij mailbericht van 7 september 2016 heeft verweerster op de klacht gereageerd.

Behandeling van de klacht

4. De klacht is op 11 november 2016 behandeld door Kamer I van het College van Toezicht.
De kamer was als volgt samengesteld:
 - De heer mr. L.C.J.M. Spigt, voorzitter
 - De heer ir. P.C.M. Maas,
 - De heer ir. R.H. Gortemaker, architect-leden

- Mevrouw mr. A.M.R. Smolders, secretaris

5. Bij de mondelinge behandeling was namens verweester de heer Z (hierna: Z) aanwezig. Klager heeft bij mailbericht van 20 oktober 2016 laten weten niet aanwezig te zullen zijn, omdat er, zakelijk samengevat, al een betaling werd gedaan om de procedure in werking te stellen en het bijwonen van de zitting in Amsterdam te veel tijd zou kosten.
6. Op grond van de aan het College ter beschikking gestelde stukken en de mondelinge toelichting van Z overweegt het College het volgende.

De feiten

7. Als enerzijds gesteld en anderzijds niet of onvoldoende betwist staat – voor zover hier van belang – het volgende vast:
8. Het bouwkundig adviesbureau waarvan klager mede-eigenaar is (hierna: het bureau), houdt zich bezig met ontwerp en advies ten behoeve van nieuw- en verbouw en restauratie. In het voorjaar van 2015 werd het bureau door de familie BB (hierna: de opdrachtgever) gevraagd om een plan te maken voor een woningsplitsing in een monumentale boerderij. In totaal waren drie partijen hiervoor uitgenodigd, onder wie verweester.
9. Tijdens de selectiefase vond een gesprek plaats met opdrachtgever, die verklaarde dat hij de door het bureau gepresenteerde beelden erg vond lijken op beeldmateriaal dat eerder in de selectiefase aan hem was overhandigd. Opdrachtgever heeft dit beeldmateriaal, afkomstig van verweester, aan klager getoond. Het bestond uit tien foto's van exterieur en interieur van woonboerderijen, door verweester 'referentiebeelden' genoemd. Na de selectiefase is de opdracht aan het bureau gegund.

De klacht

10. Volgens klager was het in 9. genoemde beeldmateriaal deels afkomstig van de website van het bureau. Klager heeft drie A-viertjes met in totaal tien foto's overgelegd, waarvan de met rood omcirkelde foto's (dit zijn er vier) volgens klager van de website zijn gehaald. Klager acht het zeer ongepast en onprofessioneel dat verweester dit materiaal heeft gepresenteerd als referentiebeelden, zonder bronvermelding, en zonder dat het bureau

werd benaderd met de vraag of het beeldmateriaal mocht worden gebruikt. Opdrachtgever heeft de opdracht tot splitsing uiteindelijk aan klager gegund.

Het verweer

11. Volgens verweerster is na een eerste oriënterend gesprek met opdrachtgever vrijblijvend het beeldmateriaal alsmede een offerte aangeleverd. Dit is alleen gebruikt ter verduidelijking, aldus verweerster, en niet om het eigen bureau te promoten, dat gebeurde in het oriënterend gesprek. Volgens verweerster zijn de sfeerbeelden afkomstig uit een interne databank, waarin afbeeldingen worden bewaard van eigen werk en beelden die afkomstig van Pinterest, aannemers, uit vakbladen, via opdrachtgevers etcetera. Deze sfeerbeelden zijn volgens verweerster dermate algemeen en daardoor anoniem, dat niet te zien is van wie ze zijn. Dit is ook het geval bij de aan opdrachtgever gepresenteerde beelden: de stroken glas in gepotdekselde gevels, bijvoorbeeld, worden vaker toegepast in heel Nederland, aldus verweerster.
12. Achteraf gezien en zonder de mondelinge toelichting die destijds aan opdrachtgever is gegeven, kan de titel 'referentiebeelden' misleidend overkomen, aldus verweerster. 'Sfeerbeelden' of 'Impressies' waren betere titels geweest. Verweerster biedt hiervoor excuses aan, maar betreurt het dat de klacht niet eerst is voorgelegd aan de deken.
13. Tijdens de mondelinge behandeling heeft Z namens verweerster benadrukt dat het nooit de bedoeling is geweest de beelden als eigen werk te presenteren. Volgens Z, die verklaarde zelf als architect in loondienst voor verweerster te werken, heeft zijn werkgever tijdens het eerste oriënterend gesprek alleen eigen werk laten zien, en heeft hij vervolgens aan Z gevraagd om voorstellen te maken voor de splitsing in twee woningen. Volgens Z heeft hij bij de voorstellen wat beelden gevoegd uit de beeldmap van verweerster. Hij weet niet wie dit beeldmateriaal in de beeldmap heeft gedaan. Volgens Z kent hij het werk van architecten uit de omgeving, maar herkende hij deze beelden niet. Hij weet niet of zijn werkgever bij het tweede bezoek aan opdrachtgever, toen hij het beeldmateriaal achterliet, heeft gezegd dat de in het geding zijnde beelden geen eigen werk betroffen.

Beoordeling van de klacht

14. Naar aanleiding van de klacht overweegt het College als volgt.

15. Vooropgesteld wordt, ambtshalve, dat verweester op het moment van de haar verweten gedraging BNA-lid was, zodat het College bevoegd is de klacht te behandelen.
16. Klager is geen BNA-lid en evenmin architect, zodat artikel 7.3 van het procesreglement, dat bepaalt dat geschillen tussen architecten onderling eerst aan de deken moeten worden voorgelegd, niet van toepassing is. Voor zover verweester zich op voormeld artikel heeft willen beroepen, geldt dat dit beroep om voormelde reden niet opgaat. Nu de verweten gedraging plaatsvond in 2015, zijn van toepassing de gedragsregels die golden tot 1 januari 2016.
17. Vast is komen te staan, dat verweester beeldmateriaal bij opdrachtgever heeft achtergelaten, dat tevens beelden bevatte afkomstig van de website van klager/het bureau.
18. Het College overweegt, dat het onder architecten niet ongebruikelijk is om divers beeldmateriaal aan opdrachtgevers te tonen, teneinde eigen voorstellen te verduidelijken. Hiertoe kan ook het werk van derden horen. Dit vraagt echter wel om zorgvuldigheid, temeer als er ook beeldmateriaal wordt achtergelaten. Het achterlaten van beeldmateriaal van het werk van anderen onder de titel 'referentiebeelden', zonder dat er sprake is van bronvermelding, kan bij potentiële opdrachtgevers de indruk wekken dat het om eigen werk gaat. Dit geldt overigens ook als de benaming 'sfeerbeelden' of 'impressies' geweest zou zijn – alternatieven die volgens verweester beter de lading hadden gedekt.
19. Voor zover klager heeft willen betogen dat verweester opzettelijk de indruk heeft willen wekken dat het om eigen werk ging, is dit niet komen vast te staan, maar het kan ook in het midden blijven. In een geval als het onderhavige gaat het om het voorkomen van verwarring. Bij de verantwoordelijkheid die een redelijk handelende architect heeft, niet alleen ten opzichte van de opdrachtgever, maar ook tegenover de samenleving en collega's, hoort dat de indruk van misleiding en de indruk van schending van auteursrecht bij derden, zoals de opdrachtgever van verweester en het bureau, moet worden voorkomen. Hoewel het College geen reden heeft om eraan te twijfelen dat het betreffende beeldmateriaal toevalligerwijs beelden bevatte van een van de twee andere partijen in de selectiefase – een lezing die volgt uit het standpunt van verweester - is dit anderzijds een mogelijkheid waarmee rekening moet worden gehouden. In casu heeft dat de indruk van

misleiding vergroot. De conclusie is op basis van het voorgaande, dat verweerster de Hoofdregel heeft geschonden.

20. Het voorgaande betekent dat de klacht gegrond is. Het College legt verweerder voor de schending van de hoofdregel de maatregel op van een waarschuwing.

HET COLLEGE VAN TOEZICHT DOET DE VOLGENDE UITSpraak

Het College van Toezicht verklaart de bij mailbericht van 15 juni 2016 door klager ingediende klacht gegrond.

Het College van Toezicht legt verweerder de maatregel van een waarschuwing op.

Aldus beslist op 11 november 2016 door Kamer I van het College van Toezicht, bestaande uit mr. L.C.J.M. Spigt, voorzitter, ir. P.C.M. Maas en ir. R.H. Gortemaker, architect-leden, en mr. A.M.R. Smolders, secretaris.

Voorzitter:

Secretaris:

Verzonden op:

Tegen deze uitspraak kunt u binnen 30 dagen na verzending in hoger beroep komen bij een met redenen omkleed bezwaarschrift in vijfvoud aan de Raad van Beroep voor het Toezicht, Six Advocaten B.V. t.a.v. mr. W. Post, IJdok 25, 1013 MM Amsterdam, onder gelijktijdige overmaking van € 350,- (zijnde € 289,26 + 21 % BTW) op de rekening van BNA/College van Toezicht, nummer 46.69.44.349 bij de ABN AMRO Bank N.V., kantoor Koningsplein te Amsterdam of op nummer 71518 bij de ING t.n.v. BNA/College van Toezicht.